

noja menevänsä Fitchburgiin. Toivomme innostusta edelleenkin toverille uudella paikkakunnalla. Lopuksi toivon kaikille Toverittaren lukijoille innostusta uunna vuonna taistelussa sortajiamme vastaan.

Toveruudella,

ANNA WILLIAMS.

□ □ □

P.S.—Koska Naisten Päivän numero on valmis?—Helmik. 13 päivänä.

BUTTE, MONT.

Ei Toverittaren tilaushinta ole Butteen sen korkeampi kuin muualle Yhdysvaltoihin. Se on vaan \$1.00 (yksi dollari) vuosikerta, eikä niin kuin viime Butten kirjeessä sanottiin.

NORTH JAY, MAINE.

Minä yhtenä Toverittaren lukijana olen pitänyt sen kelpo hyvänä lehtenä nykyään.

Ja nyt toivon kaikille Toverittaren lukijoille ja myöskin toimittajalle voimia vastustamaan kaikki vaarat tämän vuoden aikana.

—EMMI RAATIKAINEN.

□ □ □

Koska kirjeenne enempi osa oli Selma-tädin puolustamista, emme katsoe tarpeelliseksi sitä julkasta. Kysymys on nyt paljon suuremmista asioista. Toivon vaan, että ne pillantekijät myöskin huomaisivat sen, että tässä on kysymys, joka koskee koko työväenluokkaa eikä vaan Selma-tähtiä.

Parhaiten voitte auttaa, lohduttaa, rohkaista ja ilahduttaa Selma-tähtiä sillä, että hankitte Toverittarelle ja kaikille muille puoluelehdiste mahdollisimman paljon tilauksia.—Toim.

NEW YORK, N.Y.

Neuvoja. Emme katso tarpeelliseksi julkaista sitä kirjettänne. En ole edes nähnyt tuota sepustusta, sillä postissa usein hukkuu lehtiä, etten niitä saa kaikkia lukeakseni. Parhaiten voitte auttaa minua sillä, että hankitte Toverittarelle mahdollisimman paljon tilauksia. Koko asiamme etu ensitilalle, olkoon mottonne! —Selma-tähti.

VANCOUVER, B.C., CAN.

Koska alan näin vuoden alussa, niin tiivokan tietysti koko Toverittaren laajalle lukijakunnalle onnellista vuotta, erittäinkin sen toimittajalle. Joulu se on mennyt menojaan ja uusi vuosi myös ja loppiaimenkin on jo varpailta pujahtanut—mutta minä olen nukahtanut, kun en ehtinyt enemminkin joulutuuhuistamme kertoilemaan. Lääkärin kielloista huolimatta (olla hiljaa vuoteella raskattamatta itseään), joulujuhlatuulella tietysti ollen, menin juhlimaan joukkoon yhteiskaton alle, jossa kaikki olivat koolla, jossa tuntui taas kaikki niin juhlalliselle ja kodikkaalle, mutta siitä oli seurauks se, että saan nyt ehkä kärsiä kipuja entistä kovempia. No, all right—tämä elämä on niin lyhyt täällä ja täytyyhän niin monien satojen tuhansien kärsiä taistelua nälkäkuolemasta ja vilustakin. Kun nyt edes tämä uusi vuosi voisi avata sitä taisteluumme edessä olevaa tietä vähän leveämmäksi, että joukkomme, joka vielä unessaan makaa, sopsi suuremmassa ryhmässä näkemään sitä totuutta, jota tuolla tiellä puhutaan (tarkoitin tielläni sosialismia ja puoluelehtiä).

Meidän haalillakin oli juhlat, vaikka se niin himmeälle ensi näytti—ja tulihan se kappalekin—”Suurpäivän aattona”, vaikka minä ainakin sitä kovasti epäilin, vaan kuten jo ennen olen sanonut, että saadaan sitä pienemmälläkin voimilla jotain suurempaa aikaan, kun on yksimielisyyttä. En arvostele kappaletta minnekään päin, sillä en ollut tilaisuudessa sitä näkemään kokonaan. Kappale esitettiin aatto-iltana tai oikeammin yöllä. Ensi numero ohjelmasta oli puhe tov. Nygreniltä, sitte seurasi runoja, tov. A. Ihakselta ja Koskenheimolta (en muista oliko se runo tai kertomus jälkimäiseltä). Pari pikkua tyttöä esitti jotain lasten leikkä viattomalla lapsuudellaan (en

muista nimiä). Sitte piti olla Paul Saastalta kuvaelma, vaan se kävi niin nolosti, että kun hällä oli koulun konserttiin kiirettä työtä, jotta ei ehtinyt oikein ajoissa harjoituksiin ja sitte kun hän meni harjoitteluajatuksessa tytön luokse, joka oli toiseksi kuvaelmaan pyydetty, niin nelonen olkin ehtinyt pitkästyä ja teki lakon, ja näin ollen meni asia myttyyn. Eihän se poika sentään vallan plöröksi numeroansa jättänyt, lauloihan hän laulun, vaan oli niin surumielinen pettyneestä asiastaan, että laulaa toksahutti jouluillan suruksi ”Syntymistään surevan”, ja senkin illan alakuloisella mielellä. Oli sitte kahdelta vanhanmaan pojalta kupletteja. Edellisen kupletin laulajan esitys olisi ilman pukuja, ehkä sanat kyllä jotenkin sulaneet, mutta puvuillaan ja käytöksellään pilasi koko jutun, vaan jälkimäisen esittäjän kupletteja olisi ehkä useamminkin vielä kuunnellut ja saanut enempi vahviketta nauruhermoilleen. Sitte seurasi kahvituuti, sen järestä kappale, kappaleen jälkeen joulu-illallinen ja sanon minä, että ei se ihme jos tuo suomalainen luonto on niin jäykkä, sillä se on kovasti suolattua, sen näki siitä kun silhillänsä tuo tuostaan tyhjenti ja yhä lisää huudettiin ja kova leipä ja kirnupimä teki myös hyvin kaupansa. Illallisen jälkeen, joka oli kello 3, alkoivat panna ylähaalissa jalalla koreasti aamuun asti. Minua täytyi kyllä jo neijältä kiiruhtaa lepuuttamaan tuota ralhinaista kroppaani, mutta kun aamulla kello 10 aikaan menin katsomaan, että tokko äijästäni oli yön humussa jäänyt vielä jälkeä, hän kun jäi vielä illohon, niin vielähan siellä oli muutamia ihmisiä touhuissaan. Kehuivat kello 6 aikaan aamulla keittäneensä vielä aamupuurotkin, pitäkseen tanssivaa joukkoa pystyssä. Maanantain (joulupäivän) kai enemmistä vietti vuoteellaan yön valvomisen jälkeen, jaksakseen taas joulu-iltana panna jalalla koreasti—muuta siitä ilasta ei olekaan mainitsemista.

Sitte 27 p. iltana oli kori-iltama—mutta ei olleetkaan pojat tällä kertaa niin rennolla tuulella kuin ovat muulloin olleet, vaan eihän se sentään vallan hukkaan sekään iltat mennyt.

Sitte lauantai-iltana oli taas ne tavalliset lauantai-tanssit. Vanha vuosi lopetettiin esittämällä kappale ”Turma”, ja sitte kello 12 alkoi uusi vuosi kuvaelmalla ”Uusi ja vanha vuosi”, jonka esittivät toveritar F. Blom ja toveri Koskenheimo. Lopuksi laulettiin yhteisesti ”Internationale”, jonka jälkeen oli illallinen ja tanssit. Sitte uudenvuoden iltana oli taas tanssit oikein orkesterin säestyksellä—ja kai sitä tanssia saavatkin jatkaa taas pitemmälle, sillä melkein kaikki ”Ikat” menivät taas kämpille takaisin. Tällaista se oli vancouverilaisten tämänvuotiset juhlievietot. Yleisöä oli moitteettoman kohtalaisesti.

Olihan se pakkaneikin muistanut meitä jouluksi—oli niin raitista, kun sai kulkea pakkasen puristaessa poskia ja lumen narskuessa jalkain alla. Mutta voi kamala, mitä uusi vuosi toi tullessaan—vettä ja yhä vettä! Kun uudenvuoden yönä alkoi sataa, niin on tullut sitä yhtämittaa, ettei aijo lakatakaan.

Mitähän on herroilla taas tekeillä? Joka taloon tuli korit täytettäväksi, heillä on heidän mekansa, vaan kun työläisen täytyy kuolla, polstua pois ja jättää perheensä avuttomaksi, niin ei ole herroilla kiirettä, kun heillä apua pyydetään, ei lähetetä lappuja, että voisitteko jotain tuohon kirjoittaa, vaan uskotaanpa vielä parempi-osaisten naapurien valheita pahenukseksi nolle ennestään onnettomille. Mutta tällaista se on tämä maailma (ainakin vielä niinkauan kun enemmistö on tiedottomuudessa. —Kylvääkö nousevaan polveen tietoisuuden jyvää ja sitä nousevaa polvea näkyy meillä täällä Vancouverissakin olevan koko iso joukko.

Nyt minä lausuisin näin vuoden alussa toivomukseni Vancouverin naisille—heitäkää velttous pois ja tarttuko joku kynään sillä minun

täytyy nyt pakosta vähäksi alkaa väistyä, niin ikävältä kuin se minusta tuntuukin—mutta silti koko ajan, kun joskus olen tähän kirjoittanut, olen salaisesti toivonut, että ehkä joku toinenkin jotain piirtelisi. Ainahan se olisi raitoisampi. Mihin hävisi se E. S.-nimimerkki? Ei pieniä tuhoja tarvitse säikähtää, sillä me kaikki olemme yhden ja saman luokan jäseniä ja samalla oikeudella olevia vaikka olemmekin naisia—vaan pitäkäämme vahvasti vain aseistamme kiinni. Nyt huomaan, että se on todellakin hyödyksi, kun on omanpaikankin uutisia, koska jouluna kaksi misistä sanoi, että ”(ilasin tuon Toverittaren kun siinä alkoi olla Vancouveristakin kirjoituksia”, ja uutena vuotena taas eräs Mrs. sanoi: ”Kyllä se tuo Toveritar on sitte hyvä lehti, vaan nyt minä pidän siitä vielä enempi kun saa sinne metsäänkin aina joskus täältä tietoja, kun ei tänne pääse käymään kuin ainoastaan suurimpina pyhinä ja kun on totunut tässä samassa joukossa hyörimään, niin tuntuu kuin olisi joukossa, kun saa tiedot lukea.” Niin katsokaa naiset, kun paikkakuntatuiset saattavat ihmiset lehteä tilaamaan, niin me tietysti tiedämme, että he eivät jätä lehteään pois kädestään ainoastaan sen mieluisensa luettuaan, vaan tietysti he alkavat vain noin välipaloiksi katsella lehdessä olevia niin monen monia opettavaisia ja tärkeitä päivän kysymyksiä—neuvoja, jne., innostuvat, kertovat naapurilleen ja näin tieto laajenee, riimime jatkuu ja olosuhteet paranevat hitaasti vaan varmasti. Siis pyydän, velttous pois, kynä käteen ilman häikäilyä, rohkeasti vain.

Toivon parhaita onnea mitä työläinen nykyisistä oloista voi saada—taistelutarmoa, intoa ja kestävyyttä koko Toverittaren joukko—ja mitä oli viimeisessä kahvituutissa Selma-tähdiltä itseltään—niin minä ainakin puolestani toivon jatkoa—jatkoa hänen toimelleen ainakin niinkauan kuin hänen omat hermonsensa ja voimansa se suovat ja lausun sydämestäni puolestani kiitokset tähän astisiin tuloksistaan.

Nyt poistun vaan saavun ehkä kun voimani palautuu.

Toveruudella, —HELLE S.

□ □ □

P.S.—Minä toivon, että ehkä se painovirhepahalainen on jo niin paljon virkistynyt pyhätuulestaan, että antaisi minun tälle töherrykselleni oman asun niinkuin se on.—Se näkyylapseni Suomeen — vieraan hoitoon,

iskeneen lujasti, kyntensä minun kimppuuni, arvasi kai, että Tov Syrin muistovärssyt oli minun avullani raskittu, niin painovirhepahalaisen mielestä sieltä tuuttui oikea höyste. Hän meni ja lainasi sinne sen ja teki siitä sellaisen kuvion, että kun sain lehden käteeni, niin en saanut ainakaan puoleen tuntiin suuttua takaisin kiinni. Se seisoi ammollaan ja silmäni oli kuin pyöreät polat paikoillaan.—Kun toinnuin niin ensi ajatukseni oli: mitähän ihmiset tuosta sotkusta tuumii ja erittäinkin itse asianomainen kelle se kuului.—Siis annan sille vielä tämän toisen muistutuksen.—Kenet nyt uhriksi otat, kun Toverin Tulsun ja minut jätät rauhaan?—Sama.*)

*) Painossa on ladottu käsikirjoitusten mukaisesti. Jos kirjoituksessa on muutoksia, niin ne lienee tehty toimituksen taholta.

EUREKA, UTAH.

Hyvät siskot, tervehdän teitä, tervehdän kaikkia Toverittaren lukijoita. Joulu on jo ohi. Tulee mieleeni: mitähän tämä joulu on tuonut tullessaan lahjaksi työssäsköille, niin minulle kuin teille koko maapallon päällä asuville. Voin sanoa omasta puolestani, että jos koskaan ennen, niin tämä joulu on tuonut ikävää, kärsimystä ja kynnellä tuhansille työssäsköille. Paljon orpoja on se tuonut Europan maissa, jospa tälläkin mantereella. Orpoja! Miksikä sanotaan lasta orvoksi, jos ei sillä ole isää? Onhan sillä äiti kuitenkin ja äiti aina joutuu suuremman edevastuun alaiseksi kuin isä. Monasti käy niin, että isä, jonka tulisi olla, ei tunnusta itseään lapsen isäksi, jotavastoin tuo tyrmään pistetty äiti tuntee suurta velvollisuudentuntoa tuota orvoksi sanottua lasta kohtaan. On valmis vaikka uhraamaan oman elämänsä lapsen elämän eteen. Missä on isän sydän, niin missä se on silloin? Mutta tämä joulu on tehnyt orpoja kappalaan kuularuiskujen avulla. Se on murhannut pois vaimolta miehen, lapsilta isän, isän, joka rakasti kotiaan ja lapsiaan.

Mitähän uusi vuosi tuo? Minulle se uusi vuosi toi terveen pojan, vaan siltä tulee 8 vuotta nyt enal uudenvuoden aamuna. Niin sanoin, kahdeksan pitkä, pitkä surun vuota. Surun? Miksi surun? voi joku sanoa, siksi, että jo kolmannella ikävuoodelle olin pakotettu jättämään oman asun niinkuin se on.—Se näkyylapseni Suomeen — vieraan hoitoon,

NAISTEN PÄIVÄ

TOVERITTAREN NAISTENPÄIVÄN NUMERO ilmestyy taaskin helmikuun alkupuolella, niin että jokainen osasto, joka naistenpäivää viettää, joka aikaisemmin tai myöhemmin, ehtii saada tätä numeroa jaettavaksi tuossa tilaisuudessa.

LÄHETTÄKÄÄ TILAUKSENNE NYT HETI

Lähetäkää tilauksenne ehdottomasti ennen helmikuun 13 päivää. Tilauksen täytyy olla Toverin konttoorissa ennen mainittua päivää, että voimme sen täyttää.

NAISTEN-PÄIVÄN NUMERO

ilmestyy taaskin kuusitoista-sivuisena, monipuolisella ja arvokkaalla sisällöllä. Sekä agitatorni- että tietopuoliset ja kaunokirjalliset kirjoitukset ovat erikoisella huolella valitut. Samoin Kodin-, Nuorten- ja Lasten-osastojen sisältö.

LEVITTÄKÄÄ TÄTÄ NUMEROA LAAJALLE

Hinta on \$2.00 sata kappaletta.

Tehkää tilauksenne allaolevalla lipulla, joka tulee lähettää osotteella: TOVERITAR, BOX 99, ASTORIA, OREGON.

Lähetäkää tulemaan kpl. TOVERITTAREN NAISTENPÄIVÄN NUMEROA, osotteella:

Nimi

Osote:

Rahaa seuraa mukana \$.....